

ES-QTC

NR. 10
SÜGIS
1995

EESTI RAADIOAMATÖÖRIDE TEATAJA

EESTI RAADIOAMATÖÖRIDE ÜHING

1935 - 1995

Oleme jõudnud meid ühendava ühingu juubelinii. Vahepeal on olnud ka ümaramaid juubeliaastaid, kuid alles nüüd on avanevad võimalused seda tähistada.

22. septembril 1935. aastal oli Eesti Raadioamatöörade Ühingu asutamiskoosolek, kuhu kogunes ligi 20 tegevamatööri ja amatöörismist huvitatud inimest. Siit hakkabki jooksuma meie ühingu ajalugu. Kuid mitte meie raadioamatöörismi ajalugu. Amatöörismi algaastail olid kõik meie amatöörid praeguse mõiste järgi "unlis", s.t. sidet peeti meelevaldselt omandatud kutsungite all. Esimesed ametlikud kutsungid tulid alles 1931.aastal. Seega ühing tegelikult juba oma loomise hetkest alates ühendas kogemustega tegevamatööre. Asutamiskoosolekul valiti ka esimene juhatus, mille esimeheks sai kapten A.Isotamm, abiesimeheks A.Pärjel (ES7C), sekretäriks V.Suigusaar (ES6C), laekuriks A.Rähn (endine unlis ES3DW) ja liikmeks R.Paide. Kõigi nende meeste teened on hindamatud meie huviala arendamisel. Siit alates läks ühingu tegevus ülesmäge, kuni võõras võim 12. detsembril 1940.a. keelas amatöörjaamade töö. Ühing aga jäi nii

võimuorganite poolt kui ka põhikirja kohaselt likvideerimata. On huvitav teada, et viimased kirjalikud andmed liikmeskonna kohta pärinevad 10.06.1940, mille järgi ühingus oli 56 tegevliiget ja 8 noorliiget, neist kutsungit omasid 40 amatööri.

Suur sõda ning ajaloo keeristormid käisid karmilt üle ühingu liikmeskonna. Ka ühing ise ei saanud enam tegutseda. Kuid sõjajärgsetel aastatel taastus ikkagi raadioamatöörism, seekord aga uue võimu poolsõjaväelise organisatsiooni Osoaviahim rümpes. Taaseiustamise eestvedajateks olid aga ikkagi ERAÜ ennesõjaaegsed liikmed A.Iso-

tamm (ES5F), A.Jätmar (ES4F), G.Rajasaar (ES8G), A.Talvet (ES4E) ja muidugi K.Kallemaa (ES5D), kes aitasid korraldada klubitööd, ette valmistada uusi amatööre, ehtasid esimesed sõjajärgsed amatööriradiojaamad ning avaldasid ka esimesed käsiraamatud.

ERAÜ taastamine toimus seni nähtamatus olukorras - 14. detsembril 1991.a. algusega kell 11 sagedusel 3645 kHz peetud Eesti Raadioamatöörade Nõukogu koosolekul. Sellel ainulaadisel koosolekul otsustati taastada ERAÜ tegevus alates 14.12.1991.a. ning võtta tegutsemise aluseks ERAÜ 1935.a. põhikiri. Uus ühingu põhikiri võeti vastu ühingu üldkoosolekul 1993.a. Vahepeal taastati ka meie liikmeksolek IARUs.

Eesti raadioamatöörismil on olnud nii paremaid kui ka halvemaid aegu. Praegu on aga olemas kõik eeldused selleks, et ühistegevuse alusel suudaksime tõusta tasemeni, mida siiani olemine oma põhja- kui ka läänenaabrite juures imetlenud. Jõudu selleks!

Enn Lohk, ES1AR
ERAÜ juhatuse esimees

ERAÜ

EESTI RAADIOAMATÖÖRIDE ÜHING
Estonian Amateur Radio Union
Founded 1935

Mail: P.O.Box 125, EE0090 Tallinn, ESTONIA

ERAÜ JUHATUS

1. Juhatuses esimees Enn Lohk, ES1AR: juhatuses töö koordineerimine, ERAÜ suhted riigiasutustega ja IARUga, vastutus fiantsküsimumustes.

Aadress: Postkast 137, EE0090 Tallinn

2. Aseesimees Arvo Pihl, ES5MC:

toimkondade töö.

Aadress: Postkast 301, EE2400 Tartu

3. Aseesimees Ako Põhako, ES8AY:

mandri- Eesti amatööride ja klubide töö koordineerimine

Aadress: Karusselli 93- 66, EE3600 Pärnu

Liikmed:

4. Albert Noor, ES0CB:

saarte amatööride ja klubide töö koordineerimine.

Aadress: Mäla- Muhu, EE3321 Saare maakond

5. Jaan Nikker, ES3GZ:

kirjastustegevus.

Aadress: Mahlamäe 8- 28, EE3500 Rapla.

ERAÜ TOIMKONNAD JA KOORDINAATORID

Lühilaine toimkond: Toomas Soomets, ES5RY

Ultralühilaine toimkond: Heiki Kallas, ES1AW

Invaloimkond: Enn Kalve, ES6DL

Ajalootoimkond: Henno Ustav, ES1AA

Diplomite toimkond: Toomas Soomets, ES5RY

Keskkatsekomisjon: Heiki Kallas, ES1AW;

Teolan Tomson, ES1AO; Ülo Rätsep,

ES1CR ja Mati Tähemaa, ES1LH

HAREC (ühtse loa) koordinaator: Arvo Kallaste, ES1CW

Repiitrite koordinaator: Arvo Kallaste, ES1CW

Pakettraadio koordinaator: Tiit Eomois, ES1AF

Päästeteenistuse koordinaator: Priit Andev, ES1MM

Peilimisjooksu koordinaator: Olavi Tomson, ES6RGY

Juhatus on valitud ning toimkonnad ja koordinaatorid kinnitatud 10. aprillil 1994 Paides peetud ERAÜ üldkoosolekul

ES-QTC

Eesti Raadioamatöörade Ühingu väljaanne

Toimetaja Jaan Nikker, ES3GZ

Arvutiladu ja küljendus

AS "Lehtline", Rapla, Tallinna mnt 15
Trükikoda "Ramona", Rapla, Järna t. 8

Taevaskoja-päevad jäävad kauaks meelde

Juuli algul jälgivad ES-amatöörid pinevalt taevast ja ilmataeid - ega järsku ilm sanded ei keera, kas ikka veab mõnusat suveilma nädalavahetuseni välja. Vedas! Nagu paljudel eelmistelgi aastatel olid ka seekord Eesti raadioamatööride kokkutulekuks suvepäevad oma täies ilus - selge taeva ja särava päikesega, pärnaõite ja värskheina lõhnalised. Ja end päevamuredest lahti raputanud amatöörid ruttasid õndsas meeolus aina Taevaskoja poole.

Autoga tulijaid võttis juba kaugelt oma hõlma alla Enn Kalve, ES6DL Valgjärvelt, kes oma koduselt raadiojaamalt Lõuna-Eesti käänulistel teedel ekslejad õigele rajale juhatas. Seda abi läkski sagedasti vaja, sest kokkutulekupaletile pääs erines oluliselt sellest, millist varem oli tutvustatud. Aga kohale jõudsid lõpuks kõik ning kõrge liivakiviseina, kiirevoolulise külma jõe ning ürgmetsa vahel paradisiislikus eraldatuses ja rahus laiuval legendikul jätkus ruumi kõigile.

Kui laagri peakorraldaja Toivo Kaldmäe, ES6TAA järgmisel hommikul kokkutuleku avas, võis ta teatada, et tavaliselt saja piiresse jääva osaliste arvu asemel oli seekord kohale tulnud 217 laagrilist - 147 kutsungi omajat ja nende pereliikmed. Laagrilipu heiskas tänavune Eesti lühilainemeister Arvo Pihl, ES5MC, tervituskõne pidas ühingu juhatuses esimees Enn Lohk, ES1AR ja siis kutsus Heiki Kallas, ES1AW rikkaliku auhinnalaua juurde neid, kes meistrivõistlusel, aktiivsus- ja minitestedel, käsivõtmehõistlusel ja muudel puhkudel häid sportlikke tulemusi olid saanud. Et auhindu nii rohkesti välja panna oli, selle eest tänusõnad sponsorfirmadele, eriti ESTROLALE ja ASTRODATALE.

Pärast avamistseremooniast algas

* Kokkutuleku avamine

JUHATUSE KOOSOLEK

* Kõigepealt tegi ES1AR ülevaate juhatuses saabunud dokumentidest ja kirjavahetusest. IARU 1. regiooni korralisele üldkogule septembri lõpus Israelis ei ole rahu puudusel võimalik saata ERAÜ esindajat. Itaalia ARI kokkutulekule võib soovija sõita oma raha eest. Moskvas on nüüd kaks amatööre esindavat organisatsiooni, kaarte on saabunud ainult BOX 88st. Kumb neist on Venemaa amatööride ametlik esindaja, seda palus juhatus uurida esimehel mitteametlike kanalite kaudu.

* Arutati ESTONIA AWARDi väljaandmise korda. Diplomid nummerdatakse postitamise järjekorras, eri klasside stikkerid nummerdatakse eraldi.

Samale kutsungile antakse diplom üks kord. Arvestuslikud sised peavad olema peetud samast maakonnast või ratoriruudust. Diplomi manageri kohustusi pakuti ES1CWle.

* Kinnitati eesliite ES9 kasutamise kord. See prefiks on eksteritoriaalne, ainult ERAÜ ametlikuks kasutamiseks. Seda võidakse lubada kasutada juhatuses otsusel ühingu teenindavatel eesmärkidel ning ERAÜ korraldatavatel ekspeditsioonidel. Pidevaks ametlikuks kasutamiseks on eraldatud järgmised kutsungid: ES9A - ühingu ametlike teadete ja bulletäänide edastamiseks, ES9C - suviste kokkutulekute kollektiivjaama kutsung.

* Arutati ERAÜ 60. aastapäeva tähistamist.

* Juhatuses ja maakondade aktiivi vahel puudub ühendav ja toimiv lüli. Otsustati, et 1. oktoobriks valib iga maakond oma esindaja ning saadab juhatusesle valimiste protokoll ja isikuandmed.

* Aprillis 1996 lõpevad juhatusesle volitused. Otsustati kutsuda aprillis 1996 Tallinnas kokku ühingu üldkogule.

* Peilimisjooksu toimkonna juhtimine otsustati alates 1. augustist 1995 üle anda Olavi Tomsonile, ES6RGY.

Järgnes juhatusel liikmete ja toimkondade esimeeste

INFOTUND

Tähtsamad seal püstitatud probleemid:

* On vaja korrastada minitestide võitjate autasustamist. Kaaluda etappide kokkuvõtte üldauhinna väljaandmist.

* Võistluste eelreklam pole piisav. Toimkonnad peaksid olema aktiivsemad, saatma enne võistlusi kasvõi kirjalikke meeldetuletusi.

* ES7JW tegi ettepaneku võtta kasutusele Eesti verbaalne veerimistabel. Peeti vajalikuks alustada selle üle avalikku arvamustevahetust.

* Oleks vaja koostada ja avaldada väliseestlastest amatööride loetelu.

* Tuleks tutvustada CEPT-lubade kasutamise korda välismaal, sest eri maades on need siiski erinevad.

* Juhatus peab koosolekut

Fotod: ES3GZ

Jaan Nikker, ES3GZ

ERAÜ juhatusel koosolek Tallinnas 13.09.1995

Koosolekust võtsid osa juhatusel liikmed E. Lohk, A. Pihl, A. Põhako ja J. Nikker, samuti Heiki Kallas, Laine ja Arvo Kallaste ning Toomas Soomets.

Päevakord:

1. ERAÜ 60. aastapäeva tähistamisest.
2. IARU uute liikmete hääletamisest.
3. Täiendustest ja parandustest "Amatöör-raadiojaamade registreerimise, paigaldamise ja kasutamise korra" juurde.
4. Kaebuse läbivaatamine.

1. Vaadati läbi Viljandi maavalitsuse saalis (Vabaduse väljak 2) 30. septembril algusega kell 11 peetava ERAÜ 60. aastapäeva tähistamise konverentsi päevakord. Kinnitati aastapäeva erikutsungite kasutamise

Neile, kes tõsiseid jutte kuulata ei tahtnud, pakuti Tiina Pormani eestvedamisel igasugust

MEELELAHUTUST

Äge rebimine käis kuue pommitõstja vahel. Ülekaalukalt tuli 111 korraga võitjaks ES7TAZ. "Siiani kolmikute" jalgpallis olid edukad ES6ROL, ES6TAD ja ES6LAS, laste "Siiani kaksikutest" võistkond "Kröllid". Pereteatevõistluses tuli esikohale võistkond "Segu". 17 last joonistas lõkkeplatsilt korjatud söega laagriteemalisi pilte ja neist pandi välja näitus.

Tavakohaseks on saanud laagris FM-võistlus, kus tänavu oli väljundvõimsus viimase võimaluseni piiratud ning seetõttu oli vastastikuseid segamisi hoopis vähem. Võidukad olid raplalased - seenioride klassis Ülo Rosimannus, ES3BQ ja juunioridest Vova Botvinko.

Osa laagrilisi võttis ette paarikilomeetrilise jalgsimatka kaunis Ahja jõe ürgorus ja käis vaatamas paiku, kus kunagi filmiti "Viimset reliikviat".

Kui hakkas pimenema, jätkus laagriplatsil lusti ja lõbu. ES5PC ja ES1RPM näita-

* Joonistusvõistluse üks pilte, 12. a. Helenilt.

sid videofilme, püüti jälgida SSTV saateid, tegutses ES1AW QSL-büroo, ES5RJT tutvustas uuemat amatöörtehnikat. Heler ja Lembit Luik hoolitsesid, et poes millestki puudus ei oleks. Kostis pillimängu, muist jälle istusid lõkke ääres ja jälgisid mõtlikult sädemete ringtantsu pimenevas öötaevas. See oli amatööri hingele suve tipp hetk.

Pühapäeva hommikul olid mõtted juba argisemad. Pandi telgid kokku ja kraam auto pakiruumi. Lõpetamisel lipuväljakul jagati eelmise päeva võistluse võitjatele aupalgad. Toivo Kaldmäe tänas neid, kes laagri heaks kordaminekuks olid kaasa aidanud. Peale juba nimetatute olid hoolega ametis Kalle Kaldmäe, ES6TDS, Kundar Aigro, ES6RHT, Tiit Mölder, ES6RHB ja Peeter Kalve, ES6ROL. Suureks toeks olid korraldajatele Lõuna Kõrgepingevõrgud.

Laagrilipu langetas Rapla maakonna amatööride esindaja. Tuleval suvel on laager sealmail.

kord. 21. septembrist 21.00 UTC kuni 29. septembrini 21.00 UTC töötab Tallinnas kollektiivjaam ES60J, Harju maakonnas ES60W, Raplas ES60F, Järva maakonnas ES60D, Lääne maakonnas ES60H, Ida-Viru maakonnas ES60I, Lääne-Viru maakonnas ES60B, Jõgeval ES60G, Tartus ES60Q, Põlvas ES60L, Võrus ES60V, Valgas ES60Y, Viljandis ES60R, Pärnus ES60P, Saaremaal ES60M, Hiiumaal ES60Z.

30. septembril, aastapäevakonverentsi ajal töötab Viljandis ES60HQ.

Individaalraadiojaamad võivad 21.-29. septembril töötades lisada oma kutsungile /60.

2. Oldi selle poolt, et Uganda ja Mali raadioamatööride organisatsioonid võetaks IARU liikmeteks.

3. Tehti sideinspeksioonile ettepanek muuta mõningaid kohti eeskirjades. Osa neist suurendaks T-klassi amatööride võimalusi tegutseda klubijaamas ning annaks neile õiguse kasutada 6 m laineala.

4. Arutati kaebusi amatööride ebaeetilise käitumise kohta. Juhatus leidis, et kui need tõesti aset leidsid, on sellised juhtumid täiesti taunitavad. Otsustati järgmisel üldkoosolekul moodustada eetikakomisjon, kes selliseid asju lahendama hakkab.

Välipäeva järelkaja

Eesti 1995. aasta välipäevast võttis osa 286 jaama: 75 ES, 45 OH, 80 SM, 25 DL, 7 OZ, 2 UA, 1 UA2, 3 YL, 2 LY, 6 YU, 1 YO, 5 9A1, 3 S5, 4 OE, 6 SP, 5 OK, 3 OM, 9 HA, 1 LA ja 3 PA.

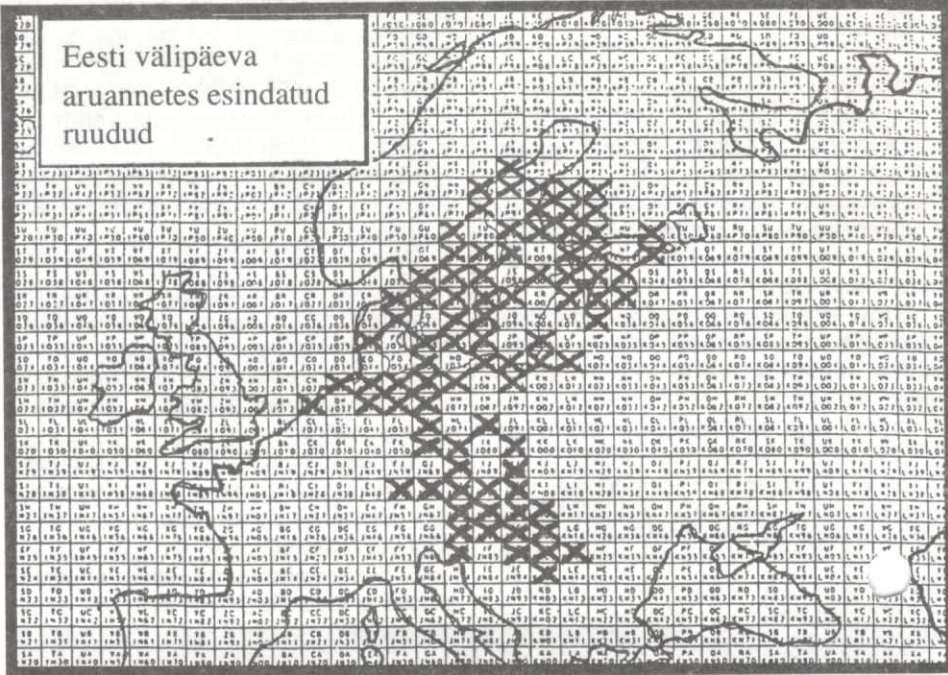
Nagu tavaliselt, oli levi enne välipäeva hea, võistluse alguseks halvenes, kuid jäi siiski nii rahuldavaks, et ES5Q/0 poisid tegid isegi punktisumma rekordi - 233 000!

Välipäeva aeg ja programm on osutunud enamikule amatööridest vastuvõetavaks ning on tehtud ettepanekuid neid lähema paari aasta jooksul mitte enam muuta. Ungarlastel arvavad, et tuleks lisada klass D nende jaoks, kellel halva levi või mõne muu põhjuse tõttu ei õnnestunud saada ühtegi sidet Eesti amatööridega. Tasub mõelda. Nüüd mõned tähelepanekud ja ütlemissed asja enese kohta.

Rootsi amatöörid kurdavad, et eestlasi ei ole SSB-I. Omavahel nad enamasti SSB-I töötasidki, mitte FM-I. Ja neid oli palju. Välisosavõtjad on meie kordussidede süsteemiga juba harjunud.

Veel tahaks korrata vanu tõdesid.

- * Kuulake hoolikalt kutsungeid ja kirjutage need õigesti ka logisse. Kui aruanne on puhtaks kirjutatud, loe see veel kord läbi ja veendu, et ei ole lohakus- ja näpuvigu - kellajad pandud, korduvate numbrite viitenooled tõmmatud, kutsungid õiged jms. Näiteks ei ole ES0AZ/0 mitte ES0ZA/0, kuigi nende lokaator on sama. Segi võivad minna SM7VIA ja SM7VAI jne. Põrake tähelepanu sarnaselt kõlavatele häälikutele D-T, B-P, F-S jt. Ka W ei ole mitte V. Kasutage veerimistabelit. Eestlased - soome tseta ei ole C vaid Z, faarao on F, mitte V.
- * Kui sul palutakse midagi korrata, siis korra ainult seda - kas side järjekorranumbrit, lokaatorit või mõnd selle tähte. Ära hakka jälle kutsungitest ja RST-st peale. Levi võib kiiresti muutuda ja QRM taastuda. Küsi ja kuulab sind ja tabab sinu vastuse hääletämbrit ja signaali omapära mäletades kohe, ilma kutsungeid kordamata. Kui näiteks küsitakse lokaatori viimast tähte ja

see on S, siis ka korda S-Sierra-Santiago-Sakari jne. Kui hakkad aga lokaatorit algusest peale kordama, raiskad kallist aega ja viimase täheni jõudmise ajaks võib QRM või QSB tagasi olla.

* Kui pead kordussidet ja oled kindel, et kolleeg on sinu lokaatori varem õigesti vastu võtnud, pole seda Eesti amatööridele tavaliselt vaja korrata, küll aga välisamatööridele. Aruandes tuleb lokaator ka kordusside puhul alati uuesti välja kirjutada.

* Mõned lobisevad liiga kaua kõrvalistel teemadel, enne kui numbri andmiseni jõuavad. Paljud teised võivad aga ka tahta sidet selle "rare DX-ga"!

* Olemasolevaid võimalikke FM kanaleid 145.200-145.575 MHz piires kasutati ebaratsionaalselt. Ligi 70 Eesti jaama üritas omavahel sidet luua 4-5 kanalil vahemikus 145.425-145.575 MHz. YL2KA töötas kanalil 145.375 ilma mingi QRMita.

* Kutsekanalitel 145.500 ja 433.500 on võistlussidede pidamine rangelt keelatud. Seal ei tohi isegi kutsuda, et numbri and-

miseks kuhugi mujale minna.

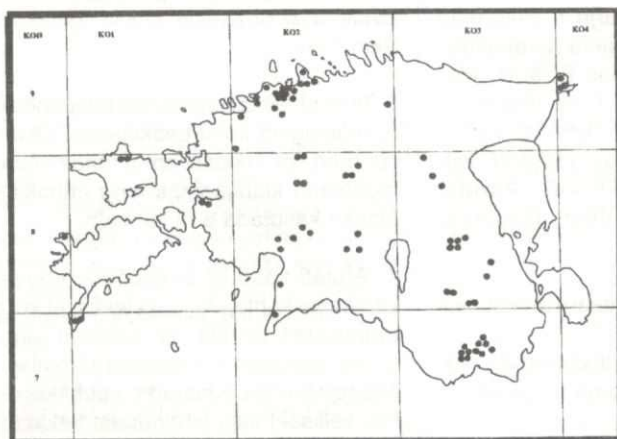
* Saanud korrespondentilt kõik vajaliku ja andnud ka oma kontrollnumbri, kuid mitte saades kinnitust vastaspoolelt vastuvõtu kohta, tuleb see QSO siiski aruandesse kirjutada. Punkte sellise QSO eest ei arvestata. Kui kohtunike kogu leiab, et kõik oli OK, paneb ta puuduvad punktid juurde.

* Tiitellehel tuleb peale muude vajalike andmete näidata igal tööliigil eraldi kasutatud võimsus. FM-il on meil lubatud maksimumselt 50 vatti.

* IARU Region I VHF komitee soovitatud aruande tiitellehel ei ole kõige mugavamad ja vähemalt meie vaatevinklist vaadates kõige paremini läbi mõeldud. Teeme IARU VHF komiteele ettepaneku neid tuge muuta. Samuti soovime hakkama saada enamvähem kõiki rahuldava aruandelehe leiutamisega.

* Tegusat ning DX-rikast külmaperioodi! Välipäevani on jäänud ainult kümme kuud.

ES1AW

Eesti jaamade paiknemine välipäeval

TOP TEN pakutud punktide põhjal

A-klass

1. ES1OX/3 39635
2. ES5RJT/4 23274
3. OH2AHX 19808
4. YL2KA 17733
5. ES5AAM/5 15685
6. SP1IQW 13973
7. ES1MM 13152
8. ES8AY 12482
9. ES6RJI/6 12359
10. ES8JX 11119

B-klass		C-klass		ODX	
1. ES2RJ	59404	1. ES5Q/0	233699	144 MHz	
2. OH2AAQ	46462	2. ES0ZA/0	65035	OH2AXH	SO1NVC/p
3. SM3AKW	32932	3. ES2WR/8	52315		971 km
4. ES2HV	31071	4. SK7CA	24472	432 MHz	
5. ES6QB	30016	5. SK4EA	17138	OH2AAQ	DL8CMM
6. ES1DF/2	23648	6. SK7JD	10946		1125 km
7. ES1AK/2	18994			1296 MHz	
8. ES1RF/3	17988			ES5Q/0	PA0EZ
9. ES2AAG/8	16335				1240 km
10. SM0RUX	12123	1. HG6Z	13958)		

LÜHIDALT

*** Perseiidid ei jätnud head muljet

Aasta tugevamaid meteoroorivoole Perseiidid oli Toomas Kulli, ES2RJ hinnangul hoopis nõrgem, kui 2 aastat tagasi. "Siis oli selgelt eraldatav maksimum, mil lausa sadas kogu aeg. Tänavu oli isegi maksimum kuidagi auklik. Ühe bursti sisesid õnnestus vaid paar. Sain siiski 3 uut ruutu. Debüteeris ES2QH, kes on kaks aastat tulemusteta proovinud. Nüüd tegi ta SSB-I HA8CE, DJ3MY, ER/LZ1KWT (1 burst, random), DL2ARD ja HA3UU. Temale kõik uued ruudud. Mulle valmistab põnevust see, et just enne Perseide sain kätte digitaalse data recorderi, mis vastuvõttu muidugi tohutult kergendab".

*** Ekspeditsioonil Hiiumaal

Bruno Kauri, ES2WR järjekordne IOTA-ekspeditsioon oli Hiiumaale. Nädalaga pidas ta Ristna neemelt (KO18AW) 3200 sidet 120 maaga.

*** Rapla repiiter katsetamisel

Augusti viimastel päevadel alustas proovisaateid Rapla repiiter kanalil R5 (145,125/145,725). "Storno" autoraadiotelefonid (special thanks to Jürgen, DJ8FR !!) häälestas ringi, tegi antennid ja automaatika Mati Kuusemets, ES3RIX. Rohkesti vaeva oli tal antennifiltrite häälestamisega, et saada lahti kohaliku kaugotsingu-saatja tekitatavast häiretest. Vaja oli tõsta vastuvõtja tundlikkust, ilma et oma saatja seda häiriks. Repiiteri kaudu on pidanud proovisidesid peale Rapla maakonna omade ka Tallinna, Pärnu- ja Viljandimaa amatöörid.

Repiiter hakkab tööle kutsungiga ES3RVF kanalil R5 ruudus KO28JX. Saatja võimsus on ca 10 W, antenn vertikaalse polarisatsiooniga ringkiirgusega, võimendus ca 4,3 dB.

*** Tabasalu repiiter vahetas sagedust

9. septembril vahetati välja Tabasalu repiiteri aparaat. Paigaldati tagasi endised seadmed, millega see alustas tööd kanalil R4 ja seejärel R7. Uueks sageduseks sai R0 (145,000/145,600). Vana aparaat pannakse pärast "laagrige määrimist" tööle Tallinnas kanalil R7 kutsungiga ES1RVA.

*** MIR-il on Saksa raadioamatöör

3. septembril startis kosmoselaev "Sojuz", mille pardal oli peale kahe Vene kosmonaudi ka Saksa raadioamatöör Thomas Reiter, DF4TR. 5. septembril põkkuti orbitaaljaamaga "Mir", kuhu Thomas jääb koos kahe Vene kolleegiga 135 päevaks. Ajakirja "CQ-DL" andmeil peaks ta sealt tulema välja kutsungiga DP0MIR. "Miri" amatöör-sagedused on:

2 m band
Phone Downlink 145,850 MHz
Uplink 145,250 MHz

Packet Radio Downlink 145,550 MHz
Uplink 144,625 MHz

Muud uplingid: 145,200, 145,225, 145,675 ja 145,725 MHz.

70 cm band

Phone Downlink 437,975 MHz
Uplink 435,725 MHz
Packet Radio Downlink 437,775 MHz
Uplink 435,775 MHz

Muud uplingid 435,800-436,000 MHz 25 kHz rastriga.

Toimetusel ei ole andmeid, et keegi oleks DP0MIRi kuulnud või sellega sidet pidanud.

Osavõtjate muljeid

Toomas, ES5RY: Tõepoolest - Sõrve säär on mingi imeline koht. Seal on levi ka siis, kui mujal midagi läbi ei lähe. Meri ümberringi, 500 km ots pole veel mingi DX. Olime oma võistkonnaga - ES5RY, ES5MC, ES5PC, ES5QX, ES5RW, ES5QA, ES5YZ, SM3AK, SM0OGX ja Jesper - Sõrve majaka alla selle ümbruses. 70 sm antenn oli majaka tipus ja sel lainealal saimegi suurima punktide arvu - 87 000. Tulid DL, SP, OZ, SM, OH ja OH0. Teised antennid olid "maas", aga läks sealgi, 23 sm kuni Hollandini. Mullu olime Tahkuna kordonis, KO07XX. Levi oli siis parem, tulemus aga halvem kui tänavu.

Mait, ES3RM: Minu välipäevavarustus oli

minimaalne - taskus "Rexona" ja peos magnetjalaga autoantenn. Nii ronisin Järvakandi TV translatsioonimasti ja oh üllatust - kõik kanalid olid jaamu täis. Oli tunne, nagu vaataks pikksilmaga Eestimaad. Tegin 110 sidet 40 Eesti jaamaga, soomlasi-lätlasi ka.

Mati, ES3RIX: Mul polnud üldse välipäevaplaani, sest pidin sõitma Lõuna-Eestisse, 20 km kaugusele Suur-Munamäest. Kui kuulsin kohalikelt amatööridelt, et keegi sinna torni ei kavatsegi minna, otsustasin ise proovida. ES6QBl sain laenuks HB9CV antenni ja hakkasin käsijaamaga kutsuma. Oli fantastiline tunne - otsenähtavus 50 km, oleks tahtnud kõigile ülalt lehitada. Jõudsin teha 72 sidet Soomest Lätini, siis pani tornivalvur ukсед kinni.

Käsivõtmevõistlus jätkub

Käsivõtmevõistlusi (a la **straight key night** jne.) korraldatakse üle maailma. Eriti aastavahetusel. Samuti kesksuvel. Nostalgia?

Ka meil on stabiliseerunud väike huviliste grupp. Osavõtjate vähesuse tõttu on aga võistluse natuke igavaks muutunud. Särtsu lisarõõms on seekord reegleid mõnevõrra muudetud.

Kontrollnumber ei ole muutunud. See koosneb ikka staažist + vanus + järjekorranumber. Võistlusperiood ise on nüüd jaotatud kolmeks osavõistluseks à 20 minutit pikk, kusjuures igas 20 min perioodis võib ühe ja sama korrespondendiga pidada uue side sõltumata eelmise side kellaajast. See muudatus peaks välistama olukorra, kus enamik osavõtjaid saab ühepalju punkte nagu 1994. aastal. Kordajaid ei ole. Iga QSO eest saab niipalju punkte, kui kolleegil staaži on.

Lõpptulemuse saamiseks liidetakse osa-

võtjate staažipunktid + oma staaž, et suure staažiga OM kahju ei kannataks.

Aruandes tuleb tingimata näidata, kelle **käekiri** (mitte jaama signaali kvaliteet) meeldis kõige rohkem. Parima käekirjaga kolleeg saab eripreemia. Esimesele kolmele auhind.

Kui on ettepanekuid, et võistlust põnevamaks muuta - "let me know". Võistlusaranded oleks soovitatav kahe nädala jooksul ära saata ES1AWle callbook- aadressil.

Staaži arvestatakse esimesest iseseisvast eetrisse tulekust kas klubijaamas või siis isikliku jaama kaudu, sest mitte kõikidele ei antud omal ajal "musta" ankeedi tõttu isiklikku jaama tööloba.

Selle aasta jõuproov on plaanitud 16. detsembril kell 11.00- 11.59 kohaliku aja järgi.

Head võtmekontaktide puhastamist ja kohtumiseni!

73! OM Heiki Kallas, ES1AW

Esimesed diplomid "ESTONIA AWARD":

1. ES1CW	ES-SIX nr.1	7. DE0DXM	EU-SWL nr.2
2. DJ0IB	EU-HF nr.1	8. ES3RM	ES-HF nr.1
3. ES6QB	ES-SIX nr.2	9. ES6PZ	ES-HF nr.2
4. ONL-4003	EU-SWL nr.1	10. OH3LYA	EU-HF nr.3
5. OH2LVA	EU-HF nr.2	11. KA9EFR	DX-HF nr.1
6. ES2RJ	ES-UHF nr.1		

Ekspeditsioon jääkarude maale

Töötamine dx'peditsioonidega on see, mis annab põnevust maadejahile, nende korraldamine haruldastesse kohtadesse on alati olnud maailma lühilaineamatöörade tähelepanu keskmes. Noorema põlve

amatöörid teavad hästi lähimineviku ekspeditsioone, kuid unustuse hõlma vajumas see, et ka Eesti amatöörid on jätnud märkimisväärse jälje ajalukku oma 1972. a. ekspeditsiooniga Franz Josephi maale (Franz Joseph Land, FJL).

Selleks ajaks oli FJL-st tulnud kõigile dx-jahitajale üks nõutavamaid maid, kuna eelmine ekspeditsioon sinna oli olnud 10 aastat tagasi, mil UA3CR tegi 1962. a. märtsis sinna esimese SSB ekspeditsiooni.

Idee korraldada üks korralik ekspeditsioon FJL-i kerkis 1971. a. Tolleaegse NSVL Raadiospordi Föderatsioonile sai esitatud ka vastav taotlus. Meeskond pidi koosnema 4-st operaatorist: UR2AR, BL, CW ja DW. Kaasavõtmiseks alustati UR2DW eest-vedamisel kolme UW3DI-2 tüüpi vasa ja lõppastme (GU-34B) ehitamist. Kuid 1972. a. jaanuaris saime Moskvast meie ettevõtmisele eitava vastuse. Katki jäid kohe ka kõik ettevalmistused. Kuid 21. märtsil, meile täiesti ootamatult, tuli teade Moskvast, et Franz Josephi maa saarestikus Heissi saarel asuvasse polaarjaama võivad aprillil lõpul minna 2 amatööri. No küll siis läks kiireks! Otsustati, et operaatoriteks sellele dx-peditsioonile lähevad UR2DW (nüüd ES1DW) ja allakirjutanu. Värskest hangitud UW3DI-i tüüpi vasa laenas selleks ettevõtmiseks meile suuremeelselt Slava, UR2QI. Kiiruga lõpetas Tom lõppastme ja mina kokkupandava "Cubical Quadi" koos torumastiga. Ning lisaks kõigile veel vastavad transpordikindlad pakendid. Aparatuur, kaablid, antennid ja polaarvarustus kaalusid kokku 177 kg ning seda kraami tuli meil endil laadida lennukisse ja jälle maha ei tea mitu korda.

20. aprillil lõpuks startisime lennukil Moskvasse, kus saime ka ekspeditsiooni kutsungi UK1ZFI. Järgmisel päeval lendasime edasi Diksoni saarele, milline on üheks Arktikas asuvate polaarjaamade keskuseks. Sellele järgnes pikk ja närvesööv lennuvõimaluse ootamine ja alles 28. aprillil läks lennuk, mis viis nii meid kui ka vahetusmehi polaarjaama Franz Josephi maa pool, tehes ööbimispeatuse sõjaväe garnisonis Srednij saarel Severnaja Zemlja saarestikus. Nii jõudsimegi 29. kuupäeval lõpuks sihtkohta. Ilm oli päikesepaisteline ja külm.

Lumi, mis oli nii kõva, et lennuk maandus ratastel lumele, säras silmipimestavalt. Meid paigutati polaarjaamast veidi eemal asuvasse ionosfääri sondeerimise jaama, mida kutsuti "datšaks" ning mis oli lihtsalt üks ühekordne puitkilpidest maja keset lumelagendikku. Sööma kutsuti polaarjaama sööklasse, mida ka kord päevas tegime. Muud toidud otsustasime aja kokkuvõtte mõttes teha koha peal. Kohe alustasime antennide paigaldamist. Öhtuks oli tõusnud külm ja põrgulikult tugev tuul ja nii juhtuski et esimesel tõstmisel sadas meie kuup alla. Kukkus boomi otsa peale— ja jäi terveks. Pärast öhtueinet läks aga sama antenn üles ilma mingi vaevata! Polaarjaamast saime laenuks veel ühe vastuvõtja R-250 ning olimegi eetrisse tulekuks valmis.

Kesköö paiku võtsime loosi, kumb meist saab esimese side õiguse. Önn naeratas UR2AR-le. Maailma amatöörid olid pidevalt kursis selle ekspeditsiooni ettevalmistusega ja meid oldi bandil juba paar päeva kannatamatult oodatud. Ja nii pärast esimest CQ-d oli bandil kohe kohutav "pile-up". Ekspeditsiooni päevikus on selle kohta kirjas "...40-50 kHz laiuselt oli ainult üks suur kära ja müra". Päeva jagasime kindlateks vahetusteks + lõunaaeg. Vahetusi oli 5 ja nii saime mõlemad töötada kõigil aegadel.

Pea kogesime polaarlevi iseärasusi, mis on eriti tundlik ionosfääri seisundist. Küll olime alul imestunud, et 80-l ja 40-l m kuulsime väga hästi, kuid meile vastati 80-l väga viletsalt ja 40-l vastati meile hästi ainult piki meridiaani. 20 m oli enam-vähem harjumuspärane, aga 15 m oli jällegi kapriisne. 10-l ei õnnestunud meil teha ühtki sidet. 80-l proovisime kõikvõimalikke antenne, aga parimaks osutus ikkagi "Inverted V". Iga päev oli meil TFC UK2RAA-ga Tallinnast, kus Arvo hoidis meid kursis kodus toimuvaga. Nii möödus kaks pingsat nädalat.

Lõpu poole levi halvenes oluliselt, ka ilm muutus sombuseks ja lumi vatitaoliseks. Lubatud lennukit aga ei tulnud ega tulnud.

Alles 23. mail, vaatamata halvale nähtavusele, suutis ta maanduda. Vahepeal oli juba reaalsuseks saamas see, et meie ärasõit võib viibida sügiseni ja meist saavad polaarjaama koosseisulised töötajad. Aga ega sellega me transpordimured veel otsa saanud. Naastes Diksonile selgus, et suure lennuavarii tõttu olid AN-10 tüüpi lennukid võetud kõikjalt lihtsalt liinidelt maha. Kuid just selliste lennukite jaoks olid kohandatud Kaug-Põhja lennuväljad. Ju siis oli see meie veenmisjõud nii tugev, et järgmisel päeval saime koos lennuvälja enda personaliga transpordilennukile, mis oli toonud Diksonile mandariine. Kahepäevase lennureisi järel maandusimegi Moskvast. Esimene mulje oli põrutav— kaselehe lõhn!

Moskvast külastasime kahte tähtsat asutust: ajakirja "Radio" toimetust ning öllerestorani. Ja siis koju, Tallinna.

Kokku pidasime sellel ekspeditsioonil 13000 QSO-d 175 maaga kõigist toonidest. Tähtsaks aja kohta oli see suursaavutus ja seda hirmu ka väärilisel— tunnustati aasta parimaks dx-peditsiooniks maailmas.

Ekspeditsiooni QSL-i kujundas Arvo, UR2CW ja see oli meie meelest parem kui konkureeriv kavand ühelt kunstnikult!

Allakirjutanu on ka hiljem osa võtnud rahvusvahelise mainega dx-peditsioonidest Malõi Võssotski saarele (4J1FS) ja sealjuures aidanud selle organiseerimisele ja ka uue staatuse saamisele, aga see esimene, tõeliselt "meie" ekspeditsioon, on siiski jäänud kõige südamelähedasemaks.

Enn Lohk, ES1AR ex UR2AR

PS. Autoril on säilinud nii selle kui ka 4J1FS esimeste ekspeditsioonide logid, QSL blanketid ja slaidide kogud. Kas pakub huvi?

*Tõnu Elhi ja Enn Lohk ajakirja "Radio" toimetuses koos Juri Žomoviga, UA3FG

Suuremad rahvusvahelised võistlused 1995. a.

Oktoobris:

07.	15.00- 18.59 UTC	EU Sprint 95	SSB
07.-08	10.00- 10.00 UTC	VK- ZL Oceania DX Contest	SSB
14.- 15.	10.00- 10.00 UTC	VK- ZL Oceania DX Contest	CW
14.	15.00- 18.59 UTC	EU Sprint 95	CW
21.- 22.	15.00- 15.00 UTC	Worked All Germany Contest	SSB/CW
28.- 29.	00.00- 24.00 UTC	CQ WW DX Contest Phone	SSB

Novembris:

10.- 12.	23.00- 23.00 UTC	Japan International DX Contest	CW
11.- 12.	12.00- 24.00 UTC	European DX Contest (WAEDC)	RTTY
11.- 12.	12.00- 12.00 UTC	OK DX Contest	CW/SSB
18.- 19.	12.00- 12.00 UTC	Ukraina DX Contest	CW/SSB
18.- 19.	16.00- 08.00 UTC	IARU Region 1 160m Contest	CW
25.- 26.	00.00- 24.00 UTC	CQ WW DX Contest	CW

Detsembris:

01.- 03.	22.00- 16.00 UTC	ARRL 160m Contest	CW
02.- 03.	16.00- 16.00 UTC	EA DX Contest	CW
	00.00- 24.00 UTC	ARRL 10m Contest	CW/SSB

Eesti lühilainevõistlused 1996. a.

13. 01. 96	1. Karikavõistluse etapp (minitest)	CW/SSB
03. 02. 96	2. Karikavõistluse etapp (minitest)	CW/SSB
02. 03. 96	3. Karikavõistluse etapp (minitest)	CW/SSB
06. 04. 96	4. Karikavõistluse etapp (minitest)	CW/SSB
20. 04. 96	ES OPEN CHAMPIONSHIP 1996	CW/SSB
11. 05. 96	5. Karikavõistluse etapp (minitest)	CW/SSB
07. 09. 96	6. Karikavõistluse etapp (minitest)	CW/SSB
05. 10. 96	7. Karikavõistluse etapp (minitest)	CW/SSB
02. 11. 96	8. Karikavõistluse etapp (minitest)	CW/SSB
14. 12. 96	Käsivõti (aruanded ES1AW- le)	CW

Lühilainetoimkond esitab aruteluks karika- ja meistrivõistluste juhendite projektid. Avaldage arvamust!

EESTI 1996. A. KARIKAVÕISTLUSED (MINITESTID)

Algavad: Vastavalt võistluskalendri kella 10.30 (Eesti aeg)

Lõpevad: Vastavalt võistluskalendri kella 11.59 (Eesti aeg)

Sagedus: CW: 3530- 3560 kHz SSB: 3600- 3650 kHz

Tööliik: Üheaegselt SSB ja CW

Osavõtjad: Ainult Eestis asuvad raadioamatöörid

Raport: Ristnumbriüsteem (035001), kus esimesel sidel esimesed kolm numbrit näitavad eetris töötamise staaži.

Kordussided: Lubatud iga 31 minuti järel, olenemata tööliigist.

Punktid: SSB side= 1 punkt.

CW side= 2 punkti.

Aruanne: ES minitesti leht + tiitelleht. Kellaeg Eesti aeg. Kellaaja lahkumine tohib olla +/- 2 minutit. Aruande saatmise tähtaeg 14 kalendripäeva, alates testi toimumise päevast. Hiljem saabunud aruannet kasutatakse vaid kontrolliks.

KARIKAVÕISTLUSTE PUNKTIARVESTUS SÜSTEEM

- 4 erinevat võistlusklassi. Üldklass + A, B, C kat.
1. koht etapil annab 8 punkti.
2. koht etapil annab 6 punkti.
3. koht etapil annab 5 punkti.
4. koht etapil annab 4 punkti.
5. koht etapil annab 3 punkti.
6. koht etapil annab 2 punkti.
7. koht etapil annab 1 punkti.

Sama arvestus on ka A, B, C klassis. Seega peetakse 4 erinevat tabelit. Arvesse läheb 7 etapi tulemus. Kui aga osavõtja võtab osa 8 etapist, läheb nõrgem tulemus maha. Punktide arvestamisel arvestatakse ülesantud punktide summat ja kinnitusprotsenti. See määrab ka võrdse tulemuse korral. Tabelit hakkab pidama ES5RY. Tulemused avaldatakse 2 korda aastas ES-QTCs (suvises ja talvises numbris). Samuti loetakse etappide tulemusi ette ka ES- ringis. Aruanded tuleb saata:

Toomas Soomets
ES5RY
P/K 177
TARTU EE2400

Autasustamine: Autasustamine toimub 1997. a. suvisel kokkutulekul. Autasustatakse üldklassi kolme paremat.

1. koht- karikas + auhind + diplom
2. koht- auhind + diplom
3. koht- auhind + diplom

Samuti autasustatakse A, B ja C klassi võitjat diplomi ja auhinnaga. Teine

ja kolmas koht saavad diplomi. Eraldi võib HF- toimkond autasustada parimat karikavõistluses osalenud YL- op ja CW- op.

Soovitus: aruanded saata tähtlult!

ES OPEN CHAMPIONSHIP 1996

Algus: 20. aprill 1996. 8.00 EET (05.00 UTC)

Lõpp: 20. aprill 1996. 12.00 EET aeg (09.00 UTC)

Sagedus: Toimub üheaegselt 160m, 80m ja 40m.

Osavõtjate klassid: A- üks op. CW/SSB

B- üks op. SSB

C- üks op. CW

D- üks op. QRP (max. 10w), CW/SSB

E- SWL, CW/SSB

Osavõtjad mujalt maailmast: samad klassid A, B, C, D, E.

Sagedused: CW: 1810-1839 kHz, 3530-3560 kHz, 7020-7040 kHz.

SSB: 1840-1900 kHz, 3600-3650 kHz ja 3700-3775 kHz, 7060-7100 kHz.

Eesti jaamad töötavad kõikide jaamadega, väljaspoolt Eestit jaamad ainult Eesti jaamadega.

Raport: RST + side järjekorra number (1. side 599001 või 59001)

Kordussided: Lubatud iga 61 minuti järel. Olenemata töö liigist võib ühe ja sama jaamaga ühes tunnis (60 min) üks kord, st. ühe jaamaga saab võistluse jooksul teha maksimaalselt neli sidet ühel lainealal, kahel lainealal 8 ja kolmel lainealal kokku 12 sidet. SSB side annab 1 punkti ja CW side 2 punkti.

Kordaja: Erinevad ES prefiksids igal lainealal (max 30) olenemata tööliigist.

Lõpptulemus: Punktide summa korrutades kordajaga.

Aruanded koos tiitellehega (lainealad eraldi) koostatakse rahvusvahelise vormi järgi. Kellaeg näidatakse UTC. Kellaegade erinevus tohib olla +/- 5 minutit. Arvesse lähevad aruanded, mis on postitatud enne 1. juunit 1996 (postitempel).

Autasustamine: Eesti meistriks tuleb absoluutarvestuses A- klassi operaator, kes kogub kõige enam punkte. Eesti meistrit autasustatakse karika, medali, diplomi ja auhinnaga. Samuti autasustatakse II ja III kohta. Klassides B ja C autasustatakse I kohta medali, diplomi ja auhinnaga. II ja III kohta autasustatakse medali ja diplomiga. Klassides D ja E autasustatakse kolme paremat diplomiga.

Aruanne saata aadressil:

Toomas Soomets, ES5RY
postkast 177
Tartu EE2400